

Обґрунтування створення іхтіологічного заказника місцевого значення "Літківський"

Об'єкт знаходиться на території Броварського району Київської області. Об'єкт являє собою місце злиття р. Десна та протоки Любич, що на півночі обмежений двома розташованими у ряд озерами. Зі сходу його територію обмежено лівим берегом протоки Любич, із заходу – правим берегом р. Десна. Південна межа проходить по північніше пристані Літки. Загальна площа об'єкту 45 га.

Вказана територія належить літківській сільраді.

Вказана територія за фізико-географічним районуванням належить до Дніпровсько-Деснянського району Чернігівського Полісся. На території об'єкту представлена прибережно-болотяна та суто водна рослинність. Болотяна рослинність представлена такими видами, як півники болотяні, вербозілля звичайне, плакун верболистий. В її складі трапляється рідкісна осока баксбаума, занесена до Червоної книги України. Добре розвиненою є прибережна водна рослинність, флористичне ядро якої утворюють рогіз вузьколистий, очерет звичайний, куга озерна, стрілолист, сусак зонтичний, частуха подорожникова. Акваторії об'єкту займає водна рослинність. Основу водних угруповань формують рдесники пронизанолистий, гребінчастий, блискучий та плаваючий, елодея канадська, ряски мала та трироздільна, а також спіродела багатокоренева. Особливої цінності зазначеним водоймам надає присутність тут рідкісних угруповань водних рослин, занесених до Зеленої книги України. Тут відмічено угруповання глечиків жовтих, латаття білого та сніжно-білого, а також сальвінії плаваючої. В наш час площа поширення цих реліктових угруповань неухильно скорочується. Обидва види латаття охороняються постановою Київради, а реліктова водна папороть – сальвінія плаваюча занесена до Червоної книги України. Враховуючи це, водні угруповання потребують дбайливої охорони.

Водотоки об'єкту населяють такі види риб: щипавка, чеський йорж, синець, чехоня, білизна, сом, що охороняються згідно положень Бернської конвенції. На території об'єкту все ще зустрічається єдина в Україні суто прісноводна осетрова риба – стерлядь. Вона охороняється міжнародною та українською Червоними книгами, Бернською та Вашингтонською конвенціями. На території об'єкту русло р. Десна має кам'янисте дно та швидку течію, що є сприятливими умовами для нересту стерляді.

Територію об'єкту заселяє 10 видів амфібій. З них деревна жаба, тритон гребінчастий та джерелянка охороняються міжнародною Червоною книгою, а часничниця, зелена ропуха та гостроморда жаба – Бернською конвенцією. З поширених на острові плазунів прудка ящірка та болотяна черепаха охороняються Бернською конвенцією, а рідкісна неотруйна змія мідянка Червоною книгою України.

Найбільш численною групою тварин на вказаній території є птахи, значна кількість видів яких є рідкісними або зникаючими. Окрім розмаїття горобиних, тут на гніздуванні відмічені сиворакша, підсоколик великий, боривітер звичайний, шуліка чорний, а також сови вухата та сіра. Взимку можна зустріти також сову болотяну. По берегах Десни та Любичу зустрічаються горностай, занесений до Червоної книги України, видра, що крім Червоної книги занесена до Європейського Червоного списку та Бернської конвенції.

Територію об'єкту доцільно оголосити іхтіологічним заказником місцевого значення "Літківський" з дотриманням на його території наступних умов:

- 1) заборона розчищення дна та видобутку гравію;
- 2) збереження перезволожених, зарослих низинок і боліт, що є визначальними для існування цілого комплексу навколводних видів тварин;
- 3) заборона будь-яких заходів з регулювання водотоків, меліорації та інших, що можуть призвести до змін водного режиму об'єкту.

Доцент кафедри зоології Київського національного університету ім. Т.Шевченка, к.б.н

Магістр біології

Підпис А.В. Подобайла та І.Ю.Парнікози засвідчую:

Декан біологічного факультету

Директор Київського еколого-культурного центру

А.В. Подобайло

І.Ю. Парнікоза

Л.І. Остапченко

В.Є. Борейко